

De onderstaande tekst is een inleiding van Karen Huigsloot, gehouden tijdens de landelijke Urantia bijeenkomst op 21 augustus 2010.

Het thema FAMILIE heeft mij gebracht bij enkele overpeinzingen, die al vaker bij mij langs kwamen: de waarde van een gezin, de waarde van het gezamenlijk een huishouding voeren, het delen van gezamenlijke verantwoordelijkheden enz. En als ik het over de waarde heb, denk ik vooral aan het effect daarvan voor de ontwikkeling van mensen die daaraan deelnemen. Daar kan ik me wel iets bij voorstellen, en dan vraag ik me ook af hoe het dan zit met het verschijnsel in onze maatschappij van het groeiende aantal alleenstaanden, wat doet dat met mensen? Ook daar kan ik me voor de ontwikkeling van de mensen wel bepaalde waarden voorstellen, maar ook makkelijker wat risico's in de persoonlijke ontwikkeling.

Het Urantia Boek heeft het niet over alleenstaanden, in geen enkele verhandeling wordt daar over gesproken. Alleen in deel IV wordt een paar keer aangehaald dat de mens niet bedoeld is om alleen te leven. Wordt hier zo weinig aandacht aan besteed omdat het boek een kleine honderd jaar geleden werd geschreven en dat verschijnsel zich toen nog niet zo grootschalig voordeed? Dat konden de auteurs toch wel voorzien? Waarom zeggen ze daar niets over?

Daarnaast zie ik nog een andere ontwikkeling; in mijn omgeving (en ook vast in die van jullie) zie ik dat gezinnen steeds vaker van samenstelling veranderen: de samenstelling van één vader en één moeder die gezamenlijk kinderen hebben, wordt steeds vaker opgebroken. Deze kinderen krijgen er vaak een stiefvader en een stiefmoeder bij, ook stiefbroertjes en stiefzusjes, soms ook halfbroertjes en halfzusjes. Ze hebben soms opeens 4 opa's en oma's, om maar niet verder na te denken over al de neefjes en nichtjes, waarbij de kans bestaat, dat die ook in zo'n nieuw samengesteld gezin leven. Wat voor consequenties heeft dat ten aanzien van de functies van het gezin?

En hoewel ik over deze dingen regelmatig mijn gedachten heb laten gaan heb ik er nog geen antwoord op gevonden. En om hier vandaag met jullie van gedachten te kunnen wisselen zou mij (en mogelijk jullie ook) weer wat verder kunnen helpen bij het gepuzzel en het vormen van een idee.

Dus ben ik begonnen om het Urantia Boek speciaal op dit onderwerp na te slaan. Het Urantia Boek zegt wel veel over het traditionele gezin en op verschillende plekken worden het huwelijk en het gezinsleven uitgebreid besproken, zowel vanuit de positie van het paar of echtpaar als u wilt, als vanuit de positie van de kinderen. Verhandeling 84 is daar helemaal aan gewijd, maar er zijn veel meer plekken waar iets over het gezin wordt gezegd.

Ik krijg uit verhandeling 84 wel een goed beeld van de evolutie van het traditionele gezin, dat vooral gebaseerd is op een bloedband. Door het huwelijk komt één van de partijen in een andere familie. In de loop van de geschiedenis is dat wisselend geweest, soms verhuist de man naar een familie, maar steeds vaker is het de vrouw die van familie wisselt. Na het huwelijk starten de partners met het bouwen van een gezin en dit gezamenlijke ouderschap zorgt weer voor de bekrachtiging van de bloedband. Die bloedband, die wordt vaak benadrukt, lijkt daardoor belangrijk te zijn.

O, denk ik dan, hoe zou het dan zitten met geadopteerde kinderen of alle andere kinderen die worden opgevoed door een ander dan de biologische vader of moeder? En hoe zit het dan met diezelfde niet-biologische opvoeders, maken die dan wel deel uit van het gezin?

Wat zegt men in het Urantia Boek nog meer?

Het gezin wordt de nuttigste en meest verheven instelling van de beschaving genoemd en dient centraal te staan bij alle opvoedkundige inspanningen. Deze kleine vorm van samenleving is: “de bedding waardoor de rivier van cultuur en kennis van de ene generatie naar de volgende stroomt”.

Dat vind ik een indrukwekkende opmerking, daar kan ik me wel wat bij voorstellen. Bepaalde verworven inzichten in zeden, vaardigheden en kennis kunnen worden doorgegeven van de ouders aan de kinderen. Hierdoor hoeft niet elke generatie opnieuw alles te ontdekken. Hierdoor zijn tradities ontstaan die een hele stamboom kunnen ondersteunen en bepaalde waarden en zeden kunnen hierdoor steeds krachtiger geprofileerd en verder geëvolueerd worden.

Maar aan de andere kant, denk ik dan, wat zou dat dan betekenen voor de kinderen uit samengestelde gezinnen, welke cultuur wordt er dan doorgegeven? Moet er gekozen worden door de verschillende ouders, wat geef ik wel of niet door? Of geven deze ouders alles vanuit de verschillende achtergronden mee, en is er dan het risico dat deze waarden en zeden aan kracht verliezen en blijft er dan te weinig over voor deze kinderen om houvast aan te hebben?. Anderzijds zou dit misschien kunnen betekenen dat deze kinderen minder in vaste patronen en tradities worden grootgebracht en dat zij vrijer kunnen zijn in het vormen van een persoonlijk oordeel, dat zij makkelijker de grenzen van culturen kunnen passeren, makkelijker integreren in deze wereld die figuurlijk gesproken steeds kleiner wordt? En dat geldt in nog sterkere mate voor kinderen van ouders uit verschillende landen of verschillende rassen.

Het zou mij niet verbazen wanneer zou blijken dat deze kinderen, mits zij goede leiding krijgen in deze mogelijk verwarrende jeugd, heel zelfstandig en flexibel kunnen worden. Wat denken jullie daarover? Heeft het misschien voordelen dat in deze samengestelde gezinnen niet alle kinderen een bloedband en daarmee een gelijke culturele en sociale achtergrond met elkaar delen. Worden zij daar mogelijk weerbaarder door in deze wereld, waarin zo weinig nog vaststaat?

Waarom noemt met in het Urantia Boek het gezin zo nuttig en verheven?

De kinderen zullen in een goed gezin worden gestimuleerd het hoogst mogelijke potentieel van hun talenten te zoeken en te benutten en deze gestimuleerde eigenschappen van de persoonlijkheid tot uitdrukking te brengen. Het gezin is vlgz het Urantia Boek de natuurlijke sociale arena waarbinnen de ethiek van de broederschap van bloedverwantschap door opgroeiende kinderen kan worden begrepen. Het gezin is de fundamentele eenheid van broederschap waarin ouders en kinderen de lessen leren van geduld, altruïsme verdraagzaamheid en inschikkelijkheid, die zo essentieel zijn voor de verwezenlijking van broederschap onder alle mensen.

Deze passage vind ik helder en mooi. Het komt mij ook voor dat ethiek geoefend moet worden en dat geduld en verdraagzaamheid moet worden aangeleerd, en ik begrijp ook heel goed dat leren, oefenen en fouten maken beter mogelijk is in de veilige omgeving van een gezin. Maar zou die bloedverwantschap daar nou echt essentieel in zijn? Ik hoop het niet.

Ik hoop het niet omdat onze gezinnen, zoals ik al eerder zei steeds vaker een steeds minder duidelijke bloedverwantschap vertonen.

En wat zegt het Urantia Boek over de ouders?

Er worden drie essentiële functies van het menselijk bestaan genoemd:

- samenwerking bij instandhouding van het zelf;
- partnerschap bij zelfbestending;
- bevrediging, al dan niet bijkomstig, het ervaren van vreugde.

Deze drie functies komen in het gezin voor de ouders duidelijk naar voren. Wanneer zij door de ouderliefde zie zij voor hun kinderen voelen worden gestimuleerd te streven naar een zo goed mogelijk lopende organisatie die het gezin vormt. Er zijn binnen het gezin tegengestelde belangen en het vormt voor de ouders een uitdaging om elk lid van het gezin tot zijn recht te laten komen. Met deze dienstbaarheid worden zij niet geacht aan zichzelf voorbij te gaan. Het is altijd zoeken naar de juiste balans en dat is niet altijd eenvoudig, daarover zullen jullie het waarschijnlijk wel met mij eens zijn. Maar, denk ik dan weer.... is daar die bloedverwantschap nou echt voor nodig? Ik heb zelf geen kinderen, heb daar dus geen ervaring mee, maar ook nu hoop ik dat dit niet zo is.

Daarnaast zie ik in mijn omgeving weldegelijk situaties waarin die bloedverwantschap ontbreekt tussen een ouder en een kind, maar waarin de ouderliefde, voor zover ik dat kan beoordelen, weldegelijk aanwezig is.

Maar er is nog iets wat ik hoop, en dat is, dat het huwelijk niet de enige plaats is waar deze drie essentiële functies van het bestaan geoefend en verworven kunnen worden, want dan zou het er somber uitzien voor al die alleenstaanden waarvan het aantal groeit en nog steeds doorgroeit.

Maar zelfs de evolutie van de civilisatie lijkt volgens het Urantia Boek afhankelijk van het gezinsleven. Deze evolutie is namelijk afhankelijk van de bereidheid van de ene generatie om te investeren in de welvaart van volgende en latere generaties en juist binnen een familie of binnen een gezin wordt, in de regel, door de ouderen ruimhartig geïnvesteerd in generaties die zij hebben voortgebracht. Sterker nog, er wordt zelfs gezegd dat "Als de gezinnen goed zijn, is de samenleving eveneens goed" (084:7:1).

Wie zou nog durven zeggen dat het gezin zoals het was niet meer nodig is en toch wordt het gezin in onze huidige samenleving langzaam vervangen door andere vormen van samenleven of misschien niet helemaal vervangen maar het gezin komt in haar traditionele steeds minder voor, is niet meer vanzelfsprekend. Hebben wij daarmee een probleem of komt het toch wel goed met ons en de volgende generaties.